

N:o 54.

• Af herr **Ekman**, med förslag till lag angående tillämpning i vissa fall af prästerskapets privilegier.

I de vid Kungl. Maj:ts proposition n:o 88 med förslag till lag om reglering af prästerskapets aflöning m. m. fogade lagförslag förekommer ej, såsom i prästlönerregleringskommitténs motsvarande förslag, någon bestämmelse om att dessa lagar ej skulle få ändras eller upphävas utan bifall af allmänt kyrkomöte.

Herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet har nämligen gjort gällande, att ett sålunda formuleradt tillägg ej vore med grundlagens bestämmelser förenligt.

Härutinnan är jag fullt ense med herr statsrådet. Men å andra sidan lär icke kunna begäras, att svenska kyrkan, som nu i prästerskapets privilegier åtnjuter ett det starkaste skydd för de kyrkliga aflöningstillgångarna, skulle vid en *omplacering* af dessa tillgångar för vinnande af en ej blott för kyrkan själf utan i fullt ut lika hög grad för de skattdragande förmånlig utjämning af de kyrkliga aflönings- och beskattningsförhållandena helt och hållet afstå från detta skydd, beträffande de tillgångar, som sättas i stället för de af kyrkan nu innehafda.

Jag tillåter mig med afseende härå erinra, hvilken genomgripande inverkan i fråga om kyrkans rätt öfver sina tillgångar, den föreslagna omplaceringen af desamma kommer att medföra. Kyrkan afstår helt och hållet från rätten till tionden, hvilken hufvudsakligen utgår af fast egendom och således är en mycket säker tillgång, äfvensom från öfriga privilegieskyddade afgifter och får i stället utfästelsen af ett årligt vederlag i penningar och af rätt att uppbära församlingsavgifter inom vissa gränser. Kyrkan afstår vidare från den förhöjning i inkomst af tionden, som med hänsyn till den fort

gående stegringen af jordbrukets afkastning skulle inträffa, i fall tionden fullt uttoges af den tiondeskyldiga jordens afkomst, och nöjer sig med att såsom vederlag för tionden *för all framtid* mottaga det belopp, hvartill de nu faktiskt utgående afgifterna blifvit bestämda, ett belopp, som enligt prästlöne-regleringskommitténs uträkning för ecklesiastikåret 1896—97 *icke uppgår till ens hälften (47 procent) af hvad sädes- och smörtionden bort utgöra*, om den författningsenligt uttagits i förhållande till spannmåls- och smörafkastningen.

Vid dessa förhållanden torde det ej kunna anses såsom en orättmätig fordran från kyrkans sida, om denna gjorde anspråk på samma skydd för sina tillgångar under de nya förhållandena som under de nu rådande.

Emellertid torde något särskildt skydd, beträffande den del af de nya tillgångarna, som kommer att utgå i form af församlingsavgifter, icke böra äga rum. Det synes nämligen för vår tid mindre tilltalande att med särskildt skydd omgärda avgifter, hvilka skola erläggas efter de för kommunalutskylders utgörande i allmänhet stadgade grunder.

Däremot läser kyrkan icke kunna eftergifva sin rätt till skydd för den ersättning för tionden och därmed likställda avgifter, hvilken skulle komma att från statsverket årligen inbetalas till kyrkofonden, äfvensom för själfva denna fond och dispositionsrätten däröfver.

Då det för lönerogleringsfrågans lyckliga lösning är af största vikt, att genom ömsesidigt tillmötesgående samförstånd i denna punkt uppnås, tillåter jag mig framlägga det medlingsförslag härutinnan, som innefattas i nedan upptagna lagbestämmelser; och får jag alltså vördsamt föreslå Riksdagen att i sammanhang med öfriga hithörande lagförslag för sin del antaga följande:

Förslag

till

LAG

angående tillämpning i vissa fall af prästerskapets privilegier.

Härigenom förordnas som följer:

Hvad prästerskapets privilegier den 16 oktober 1723 innehålla om prästerskapets bibehållande vid dittills åtnjuten tionde, pastoralier och rättigheter skall äga motsvarande tillämpning å den ersättning, som enligt denna

dag utfärdad lag om indragning till statsverket och afskrifning af prästerskapets tionde samt om ersättning därför skall utgå till kyrkofonden; och skall i afseende å kyrkofonden och dess afkastning iakttagas, att genom öfverförande till denna fond af afkomst från prästerskapets boställen eller detsamma eljest anslagna aflöningsmedel någon rubbning icke sker i den prästerskapet genom privilegierna tillförsäkrade rätten att varda bibehållet vid dessa aflöningsmedel.

Stockholm den 9 april 1908.

K. J. Ekman.
